

Maligní nádory slinných žláz

Maligní nádory slinných žláz dělíme na epitelové a mesenchymové. Nejčastěji se vyskytují *Acinocelulární karcinom*, *mukoepidermoidní karcinom*, *adenoidně cystický karcinom* (cylindrom) a *karcinom v pleomorfním adenomu*. Terapie je chirurgická – radikální. U pacientů se Sjögrenovým syndromem je zvýšený výskyt lymfomů slinných žláz.

Maligní epitelové nádory

Vycházejí ze žlázového parenchymu. Řadíme sem acinocelulární karcinom, mukoepidermoidní karcinom, adenoidně cystický karcinom.

Acinocelulární karcinom

- Nejčastější maligní nádor z acinů slinných žláz (následující karcinomy jsou z duktálních/myoepiteliálních buněk).
- Nález hlavně v gl. parotis.
- Častější výskyt u žen.

Mukoepidermoidní karcinom

- Tvoří asi 5 % nádorů slinných žláz.
- Tvoří jej buňky produkující hlen, epidermoidní bb a bb přechodného typu, zpravidla je nedokonale opouzdřen.
- Nízce maligní – dobře diferencovaný, cystické struktury vystlané hlenotvornými bb.
- Vysoce maligní – nízce diferencovaný, solidní epidermoidní bb, hlenové bb jsou v menšině.
- Prognóza: 70–90 % pacientů přežívá 5 let.

Adenoidně cystický karcinom

- Tvoří 40 % ze žlázových karcinomů.
- Vyskytuje se ve třech formách – glandulární, solidní a tubulární.
- Tvořen duktálními a myoepitelovými buňkami.
- Metastazuje do regionálních uzlin a vzdáleně do plic, skeletu.
- Prognosticky záleží na rozsahu tumoru a radikalitě chir. výkonu.
- Solidní forma je nejméně příznivá.
- Postihuje zejména malé slinné žlázy patra, méně často velké slinné žlázy.
- Šíří se též perineurálně, někdy i intraneurálně.

Karcinom v pleomorfním adenomu

- Vzniká maligní transformací benigního nádoru.
- Uvádí se, že k tomu dochází ve 3–4 %.
- Rozlišujeme podle histologické struktury na pravý, maligní a smíšený.
- Na maligní přeměnu upozorní zrychlení růstu.

Maligní mesenchymové nádory

Ve slinných žlázách se objevují nejčastěji benigní mesenchymové nádory jako je hemangioendotheliom, lipom, neurinom, neurofibrom. Z maligních nádorů sem patří pouze maligní lymfom. Maligní lymfom dělíme do dvou kategorií podle etiologie na primární, vznikající při Sjögrenově syndromu, nebo sekundární vznikající při generalizaci.

Odkazy

Související články

- Slinné žlázy
- Benigní nádory slinných žláz

Použitá literatura

- LIŠKA, Karel. *Orofaciální patologie*. 1. vydání. 1983. 160 s.
- PAZDERA, Jindřich. *Základy ústní a čelistní chirurgie*. 1. vydání. Olomouc : Universita Palackého v Olomouci, 2007. 0 s. ISBN 978-80-244-1670-0.